

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

100
TÜRKİYE CUMHURİYETİ'NİN YÜZÜNCÜ YILI

Sayı : E-56020453-610-905-4721/6625
Konu : Yazılı soru önergesi

7/14072
GK 9
15. / 10 / 2024

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 24/07/2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1463078 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Ağrı Milletvekili Heval Bozdağ tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/14072 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişkide sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı (1 adet)

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-905-5088/7060
Konu : Yazılı soru önergesi

15.10/2024

Sayın Heval BOZDAĞ
Ağrı Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/14072 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- A) Anayasanın "Zorla çalıştırma yasağı" kenar başlıklı 18. maddesinde, hiç kimsenin zorla çalıştırılmayacağı, angaryanın yasak olduğu; şekil ve şartları kanunla düzenlenmek üzere hükümlülük veya tutukluluk süreleri içindeki çalışmaların; olağanüstü hallerde vatandaşlardan istenecek hizmetlerin; ülke ihtiyaçlarının zorunlu kıldığı alanlarda öngörülen vatandaşlık ödevi niteliğindeki beden ve fikir çalışmalarının, zorla çalıştırma sayılmayacağı,

B) 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun;

1- "Hükümlülerin çalıştırılması" kenar başlıklı 29. maddesinin birinci fıkrasında, kurum hekimi tarafından ruhsal ve bedensel olarak sağlıklı olduğu belirlenen meslek sahibi olmayan hükümlüler ile meslek sahibi olan isteklilerin, kurum imkânları ölçüsünde belirlenen ücret karşılığında atölye veya işyurtlarında çalıştırılabileceği; ikinci fıkrasında, çalıştırmanın amacının, hükümlülerin salıverilmelerinden sonra yaşamlarını sürdürecektir meslek ve sanatları öğrenmelerini sağlamak, çalışma ve üretme isteklerini geliştirmek veya güçlendirmek olduğu, çalıştırmada hükümlünün yeteneği, becerisi, eğilimi, zihinsel ve bedensel durumlarının göz önünde bulundurulacağı,

2- "Kurum hizmetinde çalıştırma" kenar başlıklı 31. maddesinin birinci fıkrasında, iyi halli hükümlülerin, idare ve gözlem kurulu kararı ile kurum yönetimi tarafından durumlarına uygun kurum içi hizmetlerde çalıştırılabileceği, çocuk hükümlülerin, kendi yaşam alanları veya eğitsel amaçlar dışında çalıştırılmayacağı,

3- "Ücret ve sosyal haklar" kenar başlıklı 32. maddesinin birinci fıkrasında, çalışan hükümlülere ürettiklerinden elde edilen gelirden, çalışmaları karşılığı ücret ödeneceği ve bu hükümlülerin sosyal haklardan yararlandırılacağı; ikinci fıkrasında, sosyal güvenlik kurumlarına tâbi olanlar ile bunların hak sahiplerine yapılan her türlü yardım ve giderlerin, kendi mevzuatları çerçevesinde ilgili sosyal güvenlik kurumunca karşılanacağı,

C) 4 sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin, "İşyurtları" kenar başlıklı 79. maddesinin birinci fıkrasında, işyurtlarının ceza infaz kurumları ile tutukevleri bünyesinde, hükümlü ve tutukluların meslek ve sanatlarını koruyup geliştirmek, hükümlü ve tutuklulara bir meslek ve sanat öğretmek, ünitelerde üretilen ekonomik değerleri pazarlamak için oluşturulan tesis, atölye ve benzeri üniteler olduğu,

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Ç) Açık Ceza İnfaz Kurumlarına Ayrılma Yönetmeliğinin "Kapalı kuruma iade" kenar başlıklı 12. maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde, iş temin edildiği halde çalışmayanlar veya iş düzenine uyum sağlayamayanların, kurum yönetim kurulu kararı ile kapalı kurumlara iade edileceği ve bu kararın derhâl infaz hâkimliğinin onayına sunulacağı, kurum düzeni veya kişi güvenliğinin tehlike altında olması halinde asayiş ve düzeni sağlamak için hükümlünün disiplin cezasının kesinleşmesi beklenmeden tedbiren kapalı ceza infaz kurumuna gönderilmesine kurum yönetim kurulu tarafından karar verilebileceği,

Hükümlerine yer verildiği malûmlardır.

II- A) 5275 sayılı Kanunun "Hükümlünün beslenmesi" kenar başlıklı 72. maddesinin birinci fıkrasında, hükümlüye Adalet ve Sağlık bakanlıklarınca birlikte belirlenecek kalori esasına göre, sağlıklı ve güçlü kalması için nitelik ve nicelik olarak besleyici, sağlık koşullarına uygun, makul çeşitlilikte, yaş, sağlık, çalıştığı işin özelliği, dinî ve kültürel gerekleri göz önünde tutularak besin verileceği ve içme suyu sağlanacağı,

B) Hükümlü ve Tutuklular ile Ceza İnfaz Kurumları Personelinin İaşe Yönetmeliğinin;

1- "Devlet tarafından iâşe edilecek kişiler" kenar başlıklı 4. maddesinin üçüncü fıkrasında, görevi başında bulunan personelin, hükümlü ve tutuklu ile aynı şekilde iâşe edileceği, personel için özel yemek veya tabldot çıkarılamayacağı, günlük olarak mahkeme veya hastaneye sevk olan hükümlü ve tutuklular ile sevkte görevli memurların, kurumda bulunmadığı öğünler için kumanya verileceği; dördüncü fıkrasında, görev başında bulunan personel, kurumlara staj için gelenler, eğitim-öğretim, kültürel ve sportif faaliyetler ile görevlendirilen görevliler ile kamu kurum ve kuruluşları tarafından görevlendirilen personel, eğitim merkezlerinde eğitim görenler ya da ceza infaz kurumunda mevcut olan hükümlü ve tutukluların, hangi öğünlerde kurumda hazırsa o öğüne ait iâşe miktarından yararlanacakları, ancak, günlük iâşe miktarının içinde kalmak koşulu ile gece vardiyasında görev yapan personele kumanya verileceği; yedinci fıkrasında, çocuk hükümlü ve tutuklular ile kurumda annesiyle birlikte kalan çocuklara, süt emziren anneler ve hamilelere durumlarına uygun ve Bakanlıkça belirlenen tutarda gıda verileceği,

2- "Günlük iâşe miktarı" kenar başlıklı 5. maddesinde, günlük iâşe miktarının, Sağlık Bakanlığı ile birlikte belirlenen günlük kalori ihtiyacı ve bütçe imkânları da değerlendirilerek saptanan tutar olduğu,

3- "Hastaların iâşe edilmesi" kenar başlıklı 9. maddesinin birinci fıkrasında, hasta hükümlü ve tutukluya, diyetisyen veya hekimlerin belirleyeceği besinlerin verileceği; ikinci fıkrasında, inancı gereği veya vegan, vejeteryan türü özel bir beslenme şekline sahip hükümlü ve tutukluların taleplerinin, iâşe miktarı ile sınırlı kalmak üzere karşılanacağı,

Hükümlerinin yer aldığı malûmlardır.

Bakanlığımız ve Sağlık Bakanlığı tarafından bir kişi için günlük kalori ihtiyacı ortalama 2300 kalori olarak belirlendiğinden, hasta hükümlü ve tutuklulara, diyetisyen veya hekimlerin belirleyeceği besinler bu ölçülerde verilmektedir. Öte yandan, inancı gereği veya vegan, vejeteryan türü özel bir beslenme şekline sahip hükümlü ve tutukluların talepleri de azami ölçüde karşılanmaktadır.

III- Uluslararası mevzuat ve standartlar dikkate alınarak 2005 yılında Sağlık Bakanlığı tarafından çıkarılan İnsani Tüketim Amaçlı Sular Hakkında Yönetmeliğin "İzleme, Dezenfeksiyon ve Analiz Özellikleri" kenar başlıklı 10. maddesinde, Yönetmeliğe ek Tablo B1'e atıf yapıldığı, buna göre bir kişinin insani amaçlı tüketeceği su miktarının 200 litre/gün

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

olarak varsayıldığı, Ülkemiz ceza infaz kurumlarında kullanıma sunulan su miktarının bu standardın üzerinde olduğu ve suyun belirli bir miktarının (yaklaşık üçte biri) sıcak su olarak verildiği anlaşılmıştır.

Öte yandan, Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesinin Üye Devletlere Avrupa Cezaevi Kuralları Hakkında REC (2006) 2 sayılı Tavsiye Kararına ek olarak yayınladığı kararın "Hijyen" başlığı altındaki 19. maddesinde belirtilen "Genel hijyenin sağlanması için her mahpusun, iklime uygun sıcaklıkta ve mümkünse her gün, değilse haftada en az 2 kez (veya gerekiyorsa daha sık olarak) banyo veya duş yapabilmesi için uygun tesisler sağlanmalıdır." hükmü gereğince, bu imkân ceza infaz kurumlarındaki hükümlü ve tutuklulara sağlanmaktadır.

IV- Patnos Cumhuriyet Başsavcılığıyla yapılan yazışmaya verilen 05/08/2024 tarihli cevapta;

A) Patnos Açık Ceza İnfaz Kurumunun çatısının 07/07/2024 tarihinde gerçekleşen olumsuz hava şartları nedeniyle zarar gördüğü, zarar gören çatının tamirâtı için zaman kaybetmeksizin 08/07/2024 tarihinde tadilata başlandığı ve 19/07/2024 tarihinde tadilatın tamamlandığı, söz konusu kurumda barındırılan hükümlülerin çatısı zarar görmeyen farklı odalara yerleştirildiği, herhangi bir mağduriyetin söz konusu olmadığı,

B) Kurumun ilçe merkezine 17 kilometre uzaklıkta olduğu, belediye mücavir alanı dışında kaldığı, buna bağlı olarak şebeke suyundan yararlanamadığı, hükümlülerin su ihtiyacının sondaj kuyularından sağlandığı ve su analizlerinin düzenli şekilde yapıldığı, yapılan analiz sonucunda suyun içmeye uygun olmadığı belirlendiği, bu nedenle hükümlülere günlük 3 litre hazır içme suyunun temin edildiği,

C) Kurumda barındırılan hükümlülerin mevzuat hükümleri doğrultusunda fırın atölyesi, restaurant, kantin, kafeterya, adliye kafeteryası, berberhane, terzi, fotoğrafçılık ve tarım iş kolu gibi alanlarda çalıştırıldığı, hak ettikleri ücretlerin hükümlülerin hesaplarına yatırıldığı, Kurumda ağır ve tehlikeli iş kolu bulunmadığı, hükümlülerin kendi kabiliyet ve istekleri doğrultusunda değerlendirilerek herhangi bir baskı ve zorlama olmaksızın çalıştırıldığı,

Ç) Kurumda barındırılmakta olan hükümlü ve tutukluların dilekçelerinin sabah sayımı ile birlikte teslim alınarak, aynı gün içinde ilgili makamlara gönderildiği ve gönderildiğine dair UYAP çıkış numarasının da isteyenlere verildiği,

D) Kurumda tüm iş ve işlemlerin mevzuat hükümlerine uygun olarak yürütüldüğü,

E) Soru önergesinde belirtilen aksi yöndeki iddiaların gerçeği yansıtmadığı,

Bildirilmiştir.

Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

